

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Вступ до спеціальності. Ознайомча практика

Шифр та назва спеціальності

124 - Системний аналіз

Інститут

ННІ Комп'ютерних наук та інформаційних технологій

Освітня програма

Системний аналіз і управління

Кафедра

Системного аналізу та інформаційно-аналітичних технологій

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр

1

Мова викладання

Українська,

Викладачі, розробники

Прізвище Ім'я По батькові

maxim.malko@khpi.edu.ua

Науковий ступінь, вчене звання, посада

Загальна інформація, кількість публікацій, основні курси тощо.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Предметом дисципліни є загальне програмне забезпечення обчислювальних систем, а саме: сучасна операційна система Microsoft Windows, текстовий редактор Microsoft Word, та табличний процесор Microsoft Excel.

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни – ознайомлення здобувачів освіти з базовими принципами та методами роботи з загальним програмним забезпеченням обчислювальних систем, а саме: операційна система Microsoft Windows, текстовий редактор Microsoft Word, та табличний процесор Microsoft Excel, – під час використання його у процесі отримання вищої освіти та у корпоративному сегменті, а також створення середньої осередку достатньо високого усередненого рівня знань і вмінь використання сучасного загального програмного забезпечення.

Формат заняття

Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль - залік

Компетентності

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння

ЗК10. Здатність працювати автономно.

ЗК12. Здатність працювати в команді

СК11. Здатність системно аналізувати свою професійну і соціальну діяльність, оцінювати накопичений досвід. Додаткові спеціальні компетентності:

СК12. Здатність розробляти математичні моделі складних динамічних об'єктів та систем, включаючи системи автоматичного управління, у вигляді диференціальних і різницевих рівнянь та їх систем, обирати раціональні методи та алгоритми розв'язання таких рівнянь і систем.

Результати навчання

РН10. Знати архітектуру сучасних обчислювальних систем і комп'ютерних мереж.

РН17. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни - 90 год. (3 кредити ЕКТС): лекції 16 год., лабораторні заняття 32 год., самостійна робота 42 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Загальні знання у галузі інформаційних технологій, загальне володіння сучасним персональним комп'ютером.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

У відповідності з характером пізнавальної діяльності студентів по засвоєнню змісту дисципліни використовуються різноманітні методи навчання:

1. При проведенні лекційних занять:

- а) репродуктивні;
- б) пояснівально-ілюстративні;

в) аналіз конкретних проблемних ситуацій з виділенням історичних етапів її вирішення.

При проведенні репродуктивно організованої лекції викладач спирається на знання студентів, які вони отримали при вивченні попередніх дисциплін.

З метою більш глибокого засвоєння і запам'ятовування інформації репродуктивний метод доповнюється використанням пояснівально-ілюстративних матеріалів.

Аналіз конкретних проблемних ситуацій сприяють розвитку творчого мислення студентів, стимулюють і підвищують інтерес до занять, активізують та загострюють сприйняття навчального матеріалу. Аналізу конкретних ситуацій, як нетрадиційному методу навчання властиві: наявність певної задачі чи проблеми, формулювання викладачем контрольних запитань з даної проблеми, обговорення можливих варіантів її вирішення.

2. При проведенні лабораторних занять використовуються репродуктивні методи, особливістю яких є те, що у ході їх застосування студенти використовують за зразками знання, які вони засвоїли під час лекційних занять.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Операційна система Windows. Система безпеки. Настояування інтерфейсу.

1. Екран «Привітання» - призначення, склад, способи налаштування та входу у систему. Користувачі і групи. Типи облікових записів. Налаштування параметрів регіону, часу, мовник пакетів. Налаштування оновлень та центру безпеки.
2. Робочий стіл Windows - призначення, склад, способи настройки. Призначення і способи створення ярликів.

3. Панель Завдань Windows - призначення, склад, способи настройки. Область системних повідомлень Windows - призначення, склад, способи настройки.
4. Меню "Пуск" Windows. Головне меню - призначення, склад, способи настройки. Стартовий екран - склад, настройка елементів.

Тема 2. Організація файлової системи Windows.

1. Файрова система Windows - структура і призначення структурних елементів. Папка "Обране" - призначення, можливі елементи, способи настройки.
2. Провідник Windows - призначення, способи відображення. Типи і призначення областей Провідника Способи відображення папок і їх вмісту. Шаблони бібліотек. Область "Пошук" - можливості та способи роботи з областю.
3. Провідник Windows. Ефективні способи управління папками і файлами. Права і дозволи. Додаткові параметри папок. Стиснення даних NTFS і ZIP-папки.

Тема 3. Текстовий редактор MS Word. Введення. Структура документа.

1. Версії редактора MS Word, можливості і різниці. Варіанти інсталяції. Довідкова система.
2. Настройка параметрів робочої середи. Смуги інструментів
3. Структура документа і види його представлення в вікні програми. Зберігання, перегляд і печать документа.
4. Шаблони і розділи документа MS Word. Шаблони документів: призначення, тип, створення і редактування.
5. Розділи документа: призначення, тип, створення і редактування.
6. Состав і способи редактування параметрів станиць.
7. Состав і способи редактування колонтитулів

Тема 4. Стилі. Поля. Засоби автоматизації.

1. Стилі абзаців: призначення і типи. Створення стилів і способи редактування їх параметрів
2. Стилі заголовків. Створення структури документа. Створення змісту. Головний документ.
3. Форматування по зразку. Пошук і заміна елементів документа.
4. Поля в документі MS Word. Поля: призначення, типи, вставка і редактування.
5. Виноски, перехресні посилання, гіперпосилання, закладки.
6. Методи створення списку літератури і предметного покажчика.
7. Створення назв елементів документа.

Тема 5. Додаткові можливості оформлення. Таблиці. Рисунки. Формули.

1. Додаткові можливості оформлення документа. Автозаміна і автоформат. Перевірка правопису і розстановка переносів.
2. Таблиці: способи створення, оформлення і редактування. Заголовок таблиці. Діалог Властивості таблиці. Табличні форми. Обчислювальні поля.
3. Рисунки: вставка, створення і редактування. Форматування полотна. Панель Рисування. Групування і прив'язка елементів. Організаційна діаграмна.
4. Формули: способи вставки, редактування і оформлення.

Тема 6. Табличний процесор MS Excel. Введення. Структура документа.

1. Версії редактора MS Excel, можливості і різниці. Варіанти інсталяції. Довідкова система.
2. Настройка параметрів робочої середи. Смуги інструментів.
3. Структура документа і види його представлення в вікні програми. Зберігання, перегляд і печать документа.
4. Робочі книги і робочі листи. Поняття і состав робочої книги. Основні дії с робочою книгою.
5. Поняття і состав робочого листа. Основні дії с робочим листом.
6. Форматування і редактування робочих листів.
7. Способи ефективної роботи с листами.

Тема 7. Формули. Функції. Посилання.

1. Обчислення на робочих листах. Створення формул. Пріоритет операторів. Іменовані чарунки і діапазони. Масиви. Помилкові значення. Логічні вираження.

2. Використання функцій в формулах.

3. Робота зі зв'язаними книгами

Тема 8. Аналітичні обчислення. Додаткове форматування.

1. Створення формул з допомогою майстра підстановок. Огляд методові аналізу "що якщо".
2. Бази даних і аналіз даних. Робота зі списками і зовнішніми даними.
3. Створення, використання і редактування зведених таблиць.

4. Додаткові можливості оформлення робочої книги. Створення, вставка і редагування малюнків. Створення і редагування діаграм. Зведені діаграми.

Теми практичних занять

За навчальним планом - відсутні.

Теми лабораторних робіт

Лабораторна робота 1.

Шляхом практичного використання вивчіть екран «Привітання» - склад, способи налаштування та входу у систему. Користувачі і групи. Типі облікових записів. Налаштування параметрів регіону, часу, мовник пакетів. Налаштування оновлень та центу безпеки.

Лабораторна робота 2.

Шляхом практичного використання вивчіть способи і типи настройки Панелі задач, Головного меню і Робочого столу, Стартового екрану.

Лабораторна робота 3.

Шляхом практичного використання вивчіть файлову систему Windows - структуру і призначення структурних елементів. Папка "Обране" - призначення, можливі елементи, способи настройки.

Шляхом практичного використання вивчіть основні елементи управління провідника Windows. Здійснити копіювання та переміщення файлів.

Лабораторна робота 4.

Шляхом практичного використання вивчіть область "Пошук" - можливості та способи роботи з областю. Здійснити пошук ресурсів. Вивчити ефективні способи управління папками і файлами. Права і дозволи. Додаткові параметри папок. Стиснення даних NTFS і ZIP-папки.

Лабораторна робота 5.

1. Шляхом практичного використання вивчіть настройки параметрів робочої середи, елементи головного меню і панелей та їх призначення.

2. Вивчить структуру документа MS Word та методі його огляду, методі зберігання і печаті документа.

Лабораторна робота 6.

1. Шляхом практичного використання вивчіть шаблони документів: їх призначення і типі, методи створення і редагування.

2. Створити розділи документа. Вивчить їх призначення і типі, методі створення і редагування. Вивчить состав і способи редагування параметрів сторінок та колонтитулів.

Лабораторна робота 7.

1. Шляхом практичного використання вивчіть при-значення і типи стилів абзаців, методи створення стилів і способи редагування їх параметрів.

2. Вивчить методи створення структури документа, змісту, головного документа, пошуку і заміни елементів документа.

Лабораторна робота 8.

1. Шляхом практичного використання вивчіть при-значення, типи, методи вставки і редагування полів в документі MS Word.

2. Вивчите призначення та методи створення виноски, перехресного посилання, закладки, гіперпосилання. Створити список літератури і предметний покажчик. Вивчить методі створення назв елементів документа.

Лабораторна робота 9.

1. Шляхом практичного використання вивчіть способи створення, оформлення і редагування таблиць. Створити заголовок, називу таблиці та обчислювальні поля. Вивчить властивості таблиці, їх призначення та редагування.

2. Шляхом практичного використання ви-вчіть способи створення, вставки, оформлення і редагування малюнків, форматування властивостей полотна. Вивчить способи вставки, редагування і оформлення формул.

Лабораторна робота 10.

1. Шляхом практичного використання вивчіть настройки параметрів робочої середи, елементи головного меню і панелей та їх призначення.

2. Вивчить структуру документа MS Excel та методі його огляду, методі зберігання і печаті документа.

Лабораторна робота 11.

1. Шляхом практичного використання вивчіть состав робочої книги, методи створення та основні дії з нею.
2. Шляхом практичного використання вивчіть состав робочого листа та основні дії з нім, методи форматування і редагування робочих листів, способи ефективної роботи з листами.

Лабораторна робота 12.

1. Шляхом практичного використання вивчіть способи обчислення на робочих листах, створення формул, пріоритет операторів, призначення іменованих чарунок і діапазонів, масивів, помилкових значень і логічних виражень.
2. Вивчить способи використання функцій в формулах, роботу зі зв'язаними книгами, створення формул з допомогою майстра підстановок.

Лабораторна робота 13.

1. Шляхом практичного використання вивчіть метод взаємодії з базами даних і зовнішніми даними, способи створення та призначення списків. Вивчить методи створення, використання і редагування зведеніх таблиць. Вивчить методи інтеграція з MS Word.

Лабораторна робота 14.

1. Ознайомитись з функціями та методами фінансового і статистичного аналізу та аналізу "що якщо".

Лабораторна робота 15.

1. Шляхом практичного використання вивчіть методи створення і редагування діаграм та зведеніх діаграм. Вивчить методі створення, вставка і редагування малюнків.

Лабораторна робота 16. Практична контрольна робота

Відповідно наданого завдання виконати роботи по створенню документа MS Excel, що містить:

1. Робочу книгу з 2-4 взаємозв'язаними робочими листами. Оформленні та відформовані таблиці вихідних даних, що мають структуру.
2. Зведені таблиці, діаграми, та зведені діаграми, що створені на базі вихідних таблиць.
3. Елементи автоматизації введення даних та обновлення результатів.

Самостійна робота

Виконання індивідуального завдання (Реферат) - Створення структурованого документу MS Word з усіма засобами форматування та автоматизації зі змістом відповідно до теми, що надана викладачем

Література та навчальні матеріали

Основна

1. Computer Science and Programming. Engineering Calculations in Microsoft Excel - Обчислювальна математика та програмування. Інженерні розрахунки в середовищі Microsoft Excel : Teaching Practical Guide / O.P. Arsenyeva [et al.]; National Technical University "Kharkov Polytechnic Institute". - Kharkiv: NTU "KhPI", 2017. - 104 p. : Fig
2. Коцаренко В. О. Математичні розрахунки у MS EXCEL: навч. посіб-ник / В. О. Коцаренко, Л. В. Соловей, Н. М. Мірошніченко; дар. Н. М. Ми-рошніченко ; НТУ "ХПІ". - Харків : ФОП Панов А. М., 2020. - 156 с. : табл., рис.
3. Методичні вказівки до лабораторної роботи "Розробка макета брошу-ри за допомогою текстового процесора Word" з курсу "Додрукарське опра-цювання інформації" : для студ. спец. 186 "Видавництво та поліграфія" / Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т; НТУ "ХПІ". - Харків: НТУ "ХПІ", 2017. - 16 с.: рис.

Додаткова

4. Bott E., Stinson C. Windows 10 Inside Out, 4th Edition. – MicrosoftPress, 2020. – 848 c. [Electronic resource]. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=fLm9CgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=ru#v=onepage&q&f=false>
5. Lambert J. Windows 10 Step by Step, 2nd Edition. – MicrosoftPress, 2017. – 640 c. [Electronic resource]. URL: https://www.thiel.edu/ee2assets/Win_10_Training_v1.pdf
6. Lambert J., Frye C. Microsoft Office Step by Step (Office 2021 and Microsoft 365). – MicrosoftPress, 2022. – 560 c. [Electronic resource]. URL:

- <https://www.studocu.com/row/document/universite-ferhat-abbas-setif-1/economie-dentreprise/microsoft-excel-step-by-step-office-2021-and-microsoft-365/36895840>
7. Habraken J. Microsoft Office Inside Out (Office 2021 and Microsoft 365). – MicrosoftPress, 2021. – 992 c. [Electronic resource]. URL: <https://www.twirpx.com/files/applied/comp/office/>
8. Нелюбов В.О., Куруца О.С. Основи інформатики. Microsoft Word 2016: електронний навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ УжНУ, 2018. 96 с. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/16001>
9. Lambert J., Frye C. Microsoft Excel Step by Step (Office 2021 and Microsoft 365). – MicrosoftPress, 2021. – 480 c. [Electronic resource]. URL: <https://www.studocu.com/row/document/universite-ferhat-abbas-setif-1/economie-dentreprise/microsoft-excel-step-by-step-office-2021-and-microsoft-365/36895840>
10. Допомога та навчання з Windows: [сайт]. URL: <https://support.microsoft.com/ru-ru/windows> (дата звертання: 04.10.2022).
11. Microsoft Office - допомога та навчання [сайт]. URL: <http://support.microsoft.com/uk-ua/office> (дата звертання: 04.10.2022).

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Система оцінювання сформованих компетенцій у студентів враховує види занять, які згідно з силабусом навчальної дисципліни передбачають лекційні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетенцій у студентів здійснюється за накопичувальною 100-балльною системою.

Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лабораторних занять і контрольних робіт і оцінюється сумою набраних балів:

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку.

Поточний контроль проводиться в таких формах:

- виконанні завдань на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуального завдання;
- виконання контрольних робіт.

Для оцінки роботи студентів протягом семестру підсумкова оцінка розраховується як середньо-зважена сума оцінок за контрольні заходи:

а) виконання контрольної роботи № 1:

максимальна оцінка – 100 балів, вага оцінки – 20% кредитів дисципліни);

б) виконання індивідуального завдання:

максимальна оцінка – 100 балів, вага оцінки – 40% кредитів дисципліни);

в) виконання контрольної роботи № 2:

максимальна оцінка – 100 балів, вага оцінки – 40% кредитів дисципліни).

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та добросердечності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

29.08.2023

Завідувач кафедри
Юрій ДОРОФЕЄВ

29.08.2023

Гарант ОП
Юрій ДОРОФЕЄВ

